

8. Kazimierczuk M., *Ewolucja pojęcia idei społeczeństwa obywatelskiego*, [in:] *Spółeczeństwo obywatelskie. Historia, teoria, praktyka*, eds. R. Kania, M. Kazimierczuk, DIFIN S.A., Warszawa 2021, pp. 14-33.

9. Kazimierczuk M., *Wolność zrzeszania się jako element społeczeństwa obywatelskiego*, "Studia Prawnoustrojowe" 2015, vol. 28, pp. 21-34.

10. Kubas S., *Konsultacje społeczne jako przejaw partycypacji w życiu publicznym na przykładzie miasta Katowic*, "Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska" 2014, vol. 21(2), pp. 169-187.

11. Shapiro I., *Collusion in Restraint of Democracy: Against Political Deliberation*, "Дждалус. Journal of the American Academy of Arts & Sciences. The Prospects and Limits of Deliberative Democracy" 2017, vol. 146(3), pp. 77-84.

12. Sokalska E., *Deliberative democracy in the time of crisis: participatory instruments at the local level and their limitations (some remarks)*, "Journal of Modern Science" 2020, vol. 2(45), pp. 227-240, DOI: 10.13166/JMS/125595.

13. Sokalska E., *Flaws and Advantages of the Polish Local Self-Government in the 21st Century: Social Consultations at the Local Level*, "Lex Localis – Journal of Local Self-Government", vol. 19 no.1 (2021), pp. 19-37.

14. Sokalska E., *W poszukiwaniu idealnej formuły państwa: blaski i cienie demokracji deliberatywnej na poziomie lokalnym (wybrane uwagi)*, [in:] *Spółeczeństwo obywatelskie. Historia, teoria, praktyka*, eds. R. Kania, M. Kazimierczuk, DIFIN S.A., Warszawa 2021, pp. 194-212.

УДК 342.733:37.014.1:341

Ногас Н. І.

доктор філософії, старший викладач кафедри міжнародного права та міграційної політики, Західноукраїнський національний університет

ПРАВО ЛЮДИНИ НА ОСВІТУ У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Право на освіту є одним з фундаментальних прав людини, визнаних і захищених у різних міжнародних документах і конвенціях. Це право є важливим елементом для реалізації індивідуального потенціалу, розвитку особистості та досягнення стабільного соціального прогресу.

Право на освіту означає, що всі люди мають право на доступ до освіти без будь-яких форм дискримінації, незалежно від їхнього віку, статі, етнічної приналежності, соціального статусу чи фінансових можливостей. Це право також включає право на якісну та різноманітну освіту, яка відповідає потребам та інтересам кожної людини. Крім того, важливо забезпечити участь у процесі прийняття рішень стосовно освіти та повагу до прав дітей на освіту та самовираження.

Освіта не лише надає людині знання та навички, а й є важливим інструментом для боротьби з бідністю, нерівністю та дискримінацією [4, с.77].

Одним із ключових документів, що визначає право на освіту, є Загальна

декларація прав людини, прийнята Організацією Об'єднаних Націй у 1948 році. Стаття 26 цієї Декларації стверджує, що "Кожний має право на освіту. Освіта повинна бути безкоштовною, принаймні щодо початкового та елементарного ступенів.

Початкова освіта повинна бути загальною та доступною всім, а професійна та технічна освіта повинна бути доступною та доступною рівнем всім на основі здібностей кожного" [2, с.35].

Ця стаття визначає основні принципи, які повинні керувати системою освіти, такі як доступність, безкоштовність та недискримінація.

Цей принцип визначає, що освіта має бути доступною для всіх, без будь-яких обмежень чи дискримінації. Кожна людина має мати можливість отримати освіту, незалежно від свого соціального статусу, етнічної приналежності, фінансового стану чи інших обставин.

Також, цей принцип стверджує, що початкова та елементарна освіта повинна надаватися безкоштовно. Це означає, що держави повинні забезпечити фінансування цих рівнів освіти, щоб зробити їх доступними для всіх дітей, незалежно від їхнього матеріального стану.

Доступ до професійної та технічної освіти повинен бути наданий всім на основі їхніх здібностей, а не на основі будь-яких форм дискримінації. Це означає, що кожна людина має мати можливість вибирати свій шлях освіти та професійного розвитку без перешкод на шляху [5, с.77].

Отже, стаття 26 Загальної декларації прав людини встановлює важливі принципи, які повинні бути забезпечені в системі освіти для забезпечення рівних можливостей для всіх людей. Ці принципи визнаються і використовуються в різних міжнародних документах та конвенціях для підтримки прав людини на освіту.

Крім Загальної декларації прав людини, право на освіту визнається й у багатьох інших міжнародних документах, таких як Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Конвенція про права дитини та інші. Зокрема, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права визнає право кожної людини на освіту, включаючи можливість розвитку власного культурного життя та участь у науковому прогресі.

Крім того, існують спеціальні конвенції, які зосереджені на захисті прав дітей на освіту. Наприклад, Конвенція про права дитини закликає держави-учасниці забезпечити доступ до якісної освіти всім дітям без будь-якої форми дискримінації [1, с.57].

Згідно Конвенції Держави-учасниці зобов'язуються забезпечити доступ до якісної освіти всім дітям, незалежно від їхньої расової, етнічної, соціальної або економічної належності, а також будь-яких інших обставин. Це означає, що жодна дитина не повинна бути виключена з освітнього процесу через будь-яку форму дискримінації.

Конвенція закликає до забезпечення якості освіти, що надається дітям. Це означає, що освіта повинна бути ефективною, адаптованою до потреб та інтересів дітей, а також сприяти їхньому всебічному розвитку.

Також вона наголошує на тому, що прийняття рішень у сфері освіти повинно здійснюватися з урахуванням найкращих інтересів дитини. Це означає, що освітні програми, політики та практики мають сприяти здоровому розвитку, самореалізації та захисту прав дитини.

Отже, Конвенція про права дитини закликає держави-учасниці забезпечити доступ до якісної освіти для всіх дітей без будь-якої форми дискримінації, забезпечуючи їхнє право на розвиток та самореалізацію.

У світлі цих міжнародних документів і конвенцій, право на освіту є фундаментальним правом людини, яке повинно бути забезпечене і захищене державами, що є їхніми учасниками. Це право є основою для створення справедливого, демократичного та розвиненого суспільства, в якому кожна людина має можливість розвивати свій потенціал і приносити користь суспільству[3, с.79].

Отже, право на освіту є одним із фундаментальних прав людини, закріплених у низці міжнародних документів. Воно базується на принципі рівних можливостей доступу до якісної освіти для кожної людини, незалежно від її раси, статі, віросповідання, соціального чи економічного статусу. Його захист та реалізація є важливим завданням для держав та міжнародної спільноти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конвенція про права дитини: прийнята і відкрита для підписання, ратифікації та приєднання резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 р. Зібрання чинних міжнародних договорів України. 1990. № 1. С. 205–222.
2. Загальна декларація прав людини // Міжнародні договори України. - К., 2019. С.565
3. Порівняльне дослідження міжнародних інструментів із прав людини та системи ООН: навч. посібник / Т. Цюкало та ін. Київ : ВАІТЕ, 2012. 392 с.
4. Тищенко О. В. Право на освіту в міжнародному та національному законодавстві України. Форум права. 2021. № 4. С. 783–787.
5. Солов'яненко Н. І. Право на освіту як елемент реалізації прав людини. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2015. № 13. Т. 2. С. 77–79.

УДК 347.451

Саванець Л. М.
*к.ю.н., доцент, доцент кафедри
міжнародного права
та міграційної політики,
Західноукраїнський національний
університет*

ОСОБЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ДИРЕКТИВИ ЄС 2019/771 ПРО ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДОГОВОРІВ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ У ЗАКОНОДАВСТВО ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС

Нова Директива ЄС 2019/771 про окремі аспекти договорів купівлі-продажу товарів, що закріплює якісно нові правила договірних відносин у сфері купівлі-продажу товарів з урахування процесів діджиталізації та моделі